

Sat Ummuna'n Sulat Ud Pablo Utdat iCorinto

Sat Luglugin Ditu Un Sulat

¹⁻² Kan dikayu'n gimung di manuttuwa utnat Corinto:

Napili kayu un mambalina nadalusa tagun Apudyus maipagapu't din naiyossaanan yu kan Jesu Kristu, padana pay sidadit losana tagu't din ulay ngadan na un igaw un mandaydayaw kan Jesu Kristu un Apu taku'l losan.

Sakon si Pablo un pinilin Jesu Kristu un apostoles na gaputa siya'd piniyan Apudyus. Si Sostenes un sunud taku'n manuttuwa tun bulun ku un mansulat kan dikayu. ³ Iluwaluk ta si Apudyus un Ama taku kan si Jesu Kristu un Apu taku kaasiyan dikayu kan ipooy da un kapkapiya kayu.

Nanyaman Si Pablo Gapu't Dit Kaasin Apudyus Sidat iCorinto

⁴ Kanayuna manyamanak kan Apudyus maipagapu kan dikayu gapu't dit nangaasiyana kan dikayu'n dit naidagamung kan Jesu Kristu.

⁵ Ta gapu't dit naidagamungan yu kan Jesu Kristu, napabaknang kayu utdan losana banaga itdon Apudyus sidan tagu na kama't din kaboolana mambagbaga kan manigammu utdan katuttuwaan. ⁶ Ot talona tinuttuwa yu pay dan losana naipatigammu maipanggop kan Jesu Kristu. ⁷ Kadon naidon mangkulangan yu utdan

nadumaduma'n kaboolana itdon Apudyus sinat man-uuwayan yu utdit mangulinan Apu Jesu Kristu. ⁸ Siya'd tumulung kan dikayu dalapnu gasissiya'n natalgod nat pammati yu dalapnu maid mapabasulan yu nu dumatong dit algawa mangulinana. ⁹ Matalgodan si Apudyus un namilyakan dikayu un maiyossaan kan Jesu Kristu un Anak na kan Apu taku.

Sat Adin Dat iCorinto Mangkakatunusan

¹⁰ Susunuda manuttuwa, makapangpangngaa siyak kan dikayu gapu't dit kalintogaka nanligwat kan Apu taku'n Jesu Kristu ta maniinnampayun kayu kan adi kayu magoggogwa. Masapula man-os-ossaanon yu nat kasomsomkan yu kan panggop yu. ¹¹ Ta awad da ud kaboley Cloe un nangipilit kan sakona awad da ud sisinnungbat kan dikayu, susunud.

¹² Satu tun piyao ka ugudon, awad dat mangibagbaga un, "Buyutak kan Pablo" ot "Buyutak kan Apolos" kanan pay dat udum. "Buyutak kan Pedro," onnu "Buyutak kan Kristu," kanan pay dat udum. ¹³ Apay nagogwa kad si Kristu? Sakon kad dit natoy sidit kulus si salit yu? Onnu nabunyagan kayu kad dalapnun maibuyut kayu kan sakon?

¹⁴ Manyamanak kan Apudyus ta bokona sakon namunyag kan dikayu malaksig kan da Crispo kan Gayo. ¹⁵ Ot maid makaibaga'n nabunyagan dalapnun maibuyut kan sakon. ¹⁶ (Ay-o binunyag ku pay da Estefanas un simbalyan. Yoong naidon tigammuk si udum ut binunyag ku.) ¹⁷ Ta bokona imbaunak kan Kristu un umoy mamunyag nu adi imbaunaka umoy mangiwalagawag sit Nabalu'n

Damag. Ot adik usalon dit nasiliba man-uugud di tagu utdin man-iwalagawagak dalapnu sadit pannakabalin dit damaga maipanggop sit natoyan Kristu utdit kulus ud maipaila.

*Sat Natoyan Kristu Dit Mangil-an Sit Kasilib
Kan Pannakabalin Apudyus*

¹⁸ Sadit damaga maipanggop sit natoyan Kristu utdit kulus, titingang sidan madusa't inggaingga yoong kan ditaku'n taguwon Apudyus, sadiya damag dit mangil-an taku't dit pannakabalin na. ¹⁹ Awad dit naikanglita Ugud Apudyus un kanana'n,

“Yam-anok dit kinasilib dadit nasilib. Ot ipailaka maid selbin dit kinalaing dat nalaing.”

²⁰ Ot nu kama't di, ngad nat selbin di masilib nu onnu dadit mimistulun di lintog kan dadit nalainga makadibati uttun lubung? Ta impailanon Apudyus un maid selbin dit kinasilib di tagu uttun lubung. ²¹ Ta gapu't dit kinasilib Apudyus adina impalubus un matigammuan dat tagu un kustu si Apudyus gapu't dit kuwa da un silib. Inun-unay naot un taguwon dadit manuttuwa't dit damaga iwalwalagawag mi un kanan dan adi manuttuwa un titingang. ²² Ta sadan Judio piyaon dan mangila't am-amug si manuttuwaan da. Ot sadan bokona Judio innapon da dit nasiliba mantutudtudu. ²³ Yoong nu dikami, iwalagawag mi dit maipanggop kan Kristu un nailansa utdit kulus. Satu dit damaga makaungutan dan Judio kan ibilang pay dan bokona Judio un titingang. ²⁴ Yoong sidan inayagan Apudyus un tagu na, Judio man onnu

bokona Judio, sat damaga maipanggop kan Kristu dit mangil-an da utdit pannakabalin kan kinasilib Apudyus un managu't tagu. ²⁵ Sadit kanan dat tagu'n titinganga panggop Apudyus, adayu'n nasilsilib nu san kinasilib di tagu. Ot sadit kanan dan kinakapsut na, adayu'n nabakod nu sadit kinabakod di tagu.

²⁶ Somsomkon Yu kad susunud nu singngadan Yu utdit nangayagan Apudyus kan dikayu. Piga'l lawa dat ibilang dan tagu'n nasilib kan dikayu. Piga'l lawa dan awad si kababalin onnu anak di nangatu'n tagu. ²⁷ Yoong siya'd pinilin Apudyus dadit naid si tigamu't dit man-iilan di tagu dalapnu mabainan dadit ibilang di tagu'n nasilib kan pinili na dadit nakapsut sit man-iilan di tagu dalapnu mabainan dadit ibilang di tagu'n nabilog. ²⁸ Talona pinili na dadit nadoba'n tagu uttun lubung, maduladula kan ulay sadat adin di tagu ikankananungan dalapnu ipailan Apudyus un Adina ibilbilang dadit idaydayaw kan ipotpotog di tagu uttun lubung. ²⁹ Siyadi dit kingwa na dalapnu maid tagu't mamasdayaw sit atubang na. ³⁰ Si Apudyus ud nangidagamung kan ditaku kan Jesu Kristu kan impooy na si Kristu un manligwatan di silib taku. Ot gapu kan Kristu imbilang ditaku kan Apudyus un nalintoga tagu, pinambalin ditaku'n nadalus un taguna kan pinawayana ditaku. ³¹ Isunga kanana't dit naikanglita ugud Apudyus un, "Nu awad mamiya'n mampasdayaw, sad ipasdayaw na dit kingwan Apudyus."

Intudtudun Pablo Dit Maipanggop Kan Kristu

¹ Susunud, utdit dummakngak kan dikayu un ummoy nangiwalagawag sidit nailimoda panggop Apudyus,* adik nan-ugud si nadaloma bagbaga onnu nan-ugud un kama't dadin nasilib. ² Ta utdit inggawak kan dikayu ingkoddong ku un maid udum si itudtuduk nu adi sat maipanggop kan Jesu Kristu un nailansa utdit kulus. ³ Utdit ininggawak kan dikayu, nakapsutak kan mamilpilpilak sit ogyat ku un adi makatungpal sit ipakwan Apudyus. ⁴ Utdit nantudtuduwak kan dikayu adiyak nan-usal sidat makaawisa bagbagan dat nasisiliba tagu nu adi naipaila kan dikayu dit pannakabalin Ispiritu Santu. ⁵ Kad nanutuwa kayu maipagapu't pannakabalin Apudyus un bokona maipagapu't kinasilib di tagu.

Sat Kinasilib Apudyus

⁶ Sidan nabakod si pammati, itudtudu mi dit kinasilib yoong bokona padan dit silib dat tagu't tun lubung onnu sadan maapu uttun lubung un mampatingga't kinatulay. ⁷ Ta sat nailimoda kinasilib Apudyus tun itudtudu mi. Satu un kinasilib naituding sit daan payyan tun lubung makwa un mangtod si nakaskasdaawa maidayawan taku. ⁸ Yoong adin dat tutulay situn lubung naawatan tuwa kinasilib. Ta nu naawatan da okyan, adida inlansa dit nadayawa Apu utdit kulus. ⁹ Ot natungpal dit naikanglita ugud Apudyus un kanana'n,

* **2:1** Onnu nailimoda maipanggop kan Apudyus, onnu pammanoknok maipanggop kan Apudyus.

“Adin payyan dat tagu naila onnu dingngol kan adin di tagu kaboolana somsomkon dit gat-toka insaganan Apudyus sidadit mamippiya kan siya.”

¹⁰ Yoong impatigammun Apudyus datu kan ditaku gapu’t dit Ispiritu na ta sadit Ispiritu na sukisukona dit kakigad ulay sadit nadaloma panggop Apudyus. ¹¹ Sanat osa’n tagu, maid makatigammu’t dit somsomok na nu adi siya pay lawan. Ot pada na pay un maid makatigammu’t dit somsomok Apudyus nu adi sat Ispiritu na pay lawan. ¹² Yoong ditaku’n manuttuwa, bokona sadit nailubungana ispiritu dit inawat taku nu adi sadit Ispiritu un imbaun Apudyus kan ditaku dalapnu maawatan taku dat losana itdon Apudyus kan ditaku.

¹³ Ot itudtudu mi dat maipanggop sidatu un itdon Apudyus un usalon mi dat uguda isulun dit Ispiritun Apudyus un bokona nanligwat sit kinasilib di tagu. Ilawlawag mi dat naispirituwana banag sidan tagu un inggawan dit Ispiritun Apudyus. ¹⁴ Yoong sadit tagu’n naid si Ispiritun Apudyus kan siya Adina awaton dat itdon dit Ispiritun Apudyus gaputa naid potog da kan siya. Adina pay maawatana kustu dida ta sat kustu’n kaipooyan kan potog da maawatan ullawa gapu’t dit tulung dit Ispiritun Apudyus. ¹⁵ Yoong sat tagu’n awad dit Ispiritun Apudyus kan siya, kaboolana’n usigon dan losana banag. Yoong maid tagu’t makanusig kan siya. ¹⁶ Kanana’t din naikanglita ugud Apudyus un,

“Awad kad makatigammu utdit somsomok Apudyus? Awad kad makabalina

manudtudu kan siya?”
 Yoong ditaku’n manuttuwa, awad kan ditaku din mansosomsomok Kristu.

3

Sat Katuttuwaan Maipanggop Sit Talibasun Da Pablo Kan Apolos

¹ Susunuda manuttuwa, utdit ininggawak kan dikayu, adik matudtuwan dikayu un kama’t dan tagu’n idaddalan di Ispiritu Santu. Masapula tudtuduwak dikayu un kama’t tagu’n mangunnud sidan pipiyaon di long-ag kan kama’t abeng payyan si pammati kan Kristu. ² Isunga kamaak si nampainum si gatas kan dikayu kan adik initdan dikayu utdan nabolanga makan ta adiyu payyan maboolana kanon dan nabolang. Yoong inggana’t tun satun adi kayu payyan makabool ³ gaputa somsomok payyan di tagu uttun lubung nat somsomok yu. Ta nu awad innapal kan susubog kan dikayu, bokon kada siya’d mangipaila un sad uunnudon yu payyan dit pipiyaon di long-ag yu kan ugali payyan di tagu’t tun lubung nat ugali yu? ⁴ Nu awad mangibaga un, “Si Pablo ud maibuyutak” ot awad pay mangibaga un, “Si Apolos pay kan sakon.” Bokon kad si nailubungan gana koko-on di?

⁵ Apay singngadan kad Apolos? Kan singngadan ku pay? Mampada kami’l lawa un manselselbi kan Apudyus un inusal na un nangawis kan dikayu’n manuttuwa. Tinungpal mi ullawa dit talibasu’n intod Apudyus si kada osa kan dikami. ⁶ Utdit nangkokwaan mi, sakon dit nammula ot si

Apolos dit nansiyug yoong si Apudyus dit nampadakol.⁷ Isunga bokona sat tagu'n mammula onnu mansiyug dit napotog nu adi si Apudyus ta siya'd mampadakol.⁸ Naid nandumaan dat tagu'n mammula kan nansiyug. Gun-gunaan Apudyus dit kada osa kan dida sigun sit kingwa da.⁹ Mampada kami un mantaltalibasuwon Apudyus ot dikayu ud pitana un mangkokwaan mi.

Maiyalig kayu pay si boloja palpalongon Apudyus.¹⁰ Ot maipagapu utdit kaboolaka intod Apudyus kamaak si nalainga mantutuud ot inniggak dit pannan. Sadan udum dat mangitultuluya mamalang. Yoong kada osa't datu masapula man-annad sit mampapalang na.¹¹ Ta maid sabali't pannana mabalina maigga nu adi sat naabusona naigga un siya si Jesu Kristu ullawa.¹² Yoong mabalina manduduma dat usalon dat mampalanga isaad sit pannan. Man-usal dat udum si bulawan onnu palata onnu nangina'n batu un mamalang. Sadat udum manusal dat kayu onnu gulun onnu dagami.¹³ Ot nu dumtong dit timpu'n maukuman dat losana tagu, maipaila dit kustu'n potog dit tinalibasun di kada osa ta mapadas sin apuy.¹⁴ Ot nu adina masgob dit insaad dit osa'n tagu't dit pannan, maitdan diya tagu si gun-guna na.¹⁵ Yoong nu masgob dit insaad dit osa'n tagu, maid gun-guna na. Tuttuwa'n matagu yoong alig na ud nakabutik sit dakolana apuy.

¹⁶ Adi yu kad tigammu un dikayu ud timplun Apudyus ot sadit Ispiritun Apudyus gumloy kan dikayu?¹⁷ Ot nu awad manam-an sit timplun

Apudyus, yam-anon pay Apudyus. Ta nasan-tuwan dit timplun Apudyus ot dikayu dit mangadanana timplu na.

¹⁸ Adi yu allilawon nat long-ag yu. Nu awad kan dikayu'd mangibilang sit long-ag na un nasilib maibasal sit nailubungana kinasilib, masapula awatona un bokona nasilib dalapnu mambalina tuttuwa'n nasilib. ¹⁹ Ta sanat maibilanga kinasilib situn lubung naid selbi na utdin man-iilan Apudyus. Ta kanana't dit naikanglita ugud Apudyus un, "Usalon Apudyus dit kinasilib dat nasiliba tagu un mangabak na kan dida." ²⁰ Kanana payyan un, "Tigammun Apu un sadit somsomok dat nasilib, naid selbi na." ²¹ Siya'd gapuna un masapula naid mangipasdayaw si singngadan na mana tagu. Ta naitod dan losana maipooy kan dikayu. ²² Kama kan dikami kan Apolos kan si Pedro naibaun kami un manselbi kan dikayu. Padana pay sidan losana kakigad: satun lubung, mataguwan kan matoyan, banbanag situn satun kan sin madoldola al-algaw, kuwa yu dida'n losan. ²³ Ot dikayu, kuwa dikayu kan Kristu ot si Kristu, kuwan Apudyus.

4

Sat Talibasun Dat Apostoles

¹ Masapula ibilang yu dikami un babbaunon Kristu un nangitalgodana't dit talibasun mangitudtudu utdat katuttuwaana adi naipatpatigammu't dit. ² Ot sat tagu'n naitalgodan di talibusu, masapula mapanoknokan un matalgodan ud apu na. ³ Yoong kan sakon, maid

kapangnu na nat mangkuisan yu kan sakon onnu sat makuisak sidat uukkuman di tagu. Ta ulay sakon adik kuison tun long-ag ku. ⁴ Ta ulay nu nadalus tun somsomok ku bokona siya'd mangipanoknok un talona naid nakabasulak. Sadit Apu ullawa ud makaukum kan sakon.

⁵ Siya'd gapuna'n adiyu kuison dat udum sit daan di timpu. Uwayon yu dit dumakngan Apu un umoy mangukum ot siya'd mangipaila't dan losana banaga maisusulluk sin kakolopan kan mangikolwag sidan losana pangpanggopon di tagu. Kadon itdon Apudyus dit pammadayaw un maibagay si kada osa.

⁶ Susunud, dikami kan Apolos din inusal ku un nan-abalig un maipooy si mangkapiyaan yu dalapnu maadal dit kaipooyan didit naikanglita ugud un, "Adi yu pasawayan dat naikanglit." Siya'd kingwak dalapnu maidon mangitakkal ut osa si maidobaan di osa. ⁷ Singngadan nat nangisaad kan dikayu un nangatngatu nu sadan udum? Bokon kada si Apudyus nangitod sit losana awad kan dikayu? Ot in-inona'n manakkal kayu un kama nu bokona naitod dan awad kan dikayu?

⁸ Naid nin masapul yuwon. Gummaknang kayu ninon. Nambalin kayu gayamon un ali ulay naid tulung mi. Ay! Napiya okyan nu tuttuwa dalapnu makapan-ali kami pay kan dikayu. ⁹ Ta utdin kanak, intod Apudyus kan dikami'n apostoles dit kadobaana saad ot kama kami't dan nakoddongana mapatoya maipabuya utdan losana tagu't tun lubung kan sidan aanghel. ¹⁰ Maibilang

kami'n naid si tigammu maipagapu't manutuwaan mi kan Kristu yoong nu dikayu, nasilib kayu gapu kan Kristu. Nakapsut kami yoong nabilog kayu. Maduladula kami yoong maidaydayaw kayu. ¹¹ Inggana't tun satun mabibitil kami, mauuwaw kan manggagayyot kami. Madanudanug kami kan naid pay monok boloy mi. ¹² Ibados mi un mantalibusu dalapnu awad ikatagu mi. Nu awad mangiliw kan dikami, iluwalu mi ta mabindisyunan. Nu mapalpali-gat kami iyattom mi ullawa. ¹³ Nu man-ugudan dikami't laweng sumungbat kami si napiya'n ugud. Inggana't tun satun ibilang dikami utdan tagu't tun lubung un kama't luut onnu nakuskusa isaw.

¹⁴ Bokona isulat ku datu dalapnu pabainak dikayu yoong dalapnu masuluwan kayu ta kama kayu si aabeng ku un potpotgok. ¹⁵ Ta ulay nu adina mabilang danat mangayyuwan kan dikayu't nat manuttuwaan yu kan Kristu, bokona adu danat ama yu. Ta utnat manuttuwaan yu kan Kristu, nambalinak si ama yu utdit nangidakngak sit Nabalu'n Damag kan dikayu. ¹⁶ Siya'd gapuna'n pangngaasi yu ta unudon yu dat kokkook. ¹⁷ Imbaun ku si Timoteo dalapnu tumulung kan dikayu. Ta siya'd potpotgok kan matalgodana abeng ku gapu't manuttuwaana kan Apu. Siya'd mangipalagip kan dikayu't dit mantataguk maipagapu't pammatik kan Kristu un siya payon dit mantatagun itudtuduk sidat losana gimung di manuttuwa utdan nadumaduma'n igaw.

¹⁸ Tummangsiton dan udum kan dikayu ta

kanan da nin nu madikon umoy bilingon dikayu. **19** Yoong dandaniyakona umoy nu ipalubus Apu. Ot sakona mismu ud mamnok sidit pannakabalin un awad sidatuwa natangsit onnu mantultulli da'l lawa. **20** Ta sadat tagu'n tuttuwan iyapuwan Apudyus mailasinan da gapu't dit pannakabalin Apudyus sit mataguwan da un bokona gapu't dat ibagbaga da. **21** Ot ngadan nat piyaon yu? Umoya-aka manusa kan dikayu onnu umoyaka mangipaila't dit mampipiyyak kan kinaammak? Awad kan dikayu.

5

Sadan Gumabasula Bulun

1 Awad naipadamag kan sakona annat mangmangwa't gabbainan kan dikayu ta annat osa'n lalaki un inasawa na dit pigwa'n asawan ama na. Ot siya pay uman di din kadadagan un ulay dan adi manuttuwa, adi da koon. **2** Yoong apay un manaktakkal kayu imbisa madomdoman kayu okyan? Masapula kaanon yu utnat gimung yu nat un lalaki. **3** Ta ulay maidak kan dikayu, kama nu awadak ta annat nat somsomok ku kan dikayu. Ot ingkoddong kuwon dit dusan dinata lalaki'n nangwa utnata banag maipagapu't dit kalintogaka intod Apu taku'n Jesus. **4** Isunga nu manggimung kayu, annat nat somsomok ku kan dikayu. Ot maipagapu utdit kalintogak un nanligwat kan Apu taku'n Jesus, **5** kaanon yu nata lalaki ot bayan yu un paligaton Satanas ta ulay mayam-an dit long-ag na nu matagu dit kadogwa na nu dumatong dit timpu'n mangukuman Apu Jesus.

6 Nadadag nat mamaspasdayaw kayu. Adiyu kad tigammu dit uuggudon da un sat simpoka un bubud, alisana un aminon dit maikamosana? **7** Siya'd gapuna un kaanon yu dit dadaana bubud, un siya dit basul dalapnu nadalus kayu. Kadon maiyalig kayu si bagu'n tinapay un naid si bubud ta doda'n siya'd kamaan yu. Ta naabusona naidatun si Kristu un alig din kannelu'n maidatun nu timpun dit piyesta.* **8** Siya'd gapuna'n lagsakan taku dit Piyesta udsi tinapaya naid si bubud, un siya dit nadalus kan napudnu un mantatagu bokon sit tinapaya awad si bubud, un siya dit mantatagu'n napnu't basul kan kinadadag.

9 Imbagak sit osa'n sulat ku un adi kayu makabulbulun sidan manogsog-on si bokona asawa da. **10** Yoong bokona sadat losana tagu't tun lubunga mangmangwa't kama't di dit piyaoka ugudon onnu sadat naagum, kumupulos onnu sadat mandayaw si sinan-apudyus. Ta inona'n makasiwam datu? Taynam yan tun lubung asim makasiwan dida! **11** Sat piyaoka ugudon, adi kayu makabulbulun sit tagu'n ibilang na dit longag na un sunuda manuttuwa yoong sog-onona dit bokona asawa na, naagum, mandayaw si sinan-apudyus, mampalpalaweng si uduma tagu, gumbuuk onnu kumupullos. Adiyu pay kaubunga mangan din tagu'n kama't di.

12-13 Naid biyang ku un mangkuis sidan bokona

* **5:7** Sat ugalin di Judio nu Piyestan di Nalausan masapul un idawat da'l losan dat bubud un awad sit boloy da kad, asida mampali si kannelu nu mabigat. Isunga nu napaltiyon dit kannelu masapula maid ud bubud si nabati utdit boloy. Ilan yu utdin Glosario dit kaipooyan di Piyestan di Nalausan.

sunuda manuttuwa. Si Apudyus ud nangamunga mangukum kan dida. Yoong lobbong yu un kuison dan naidagamung sinat gimung yu ta awad naikanglita ugud Apudyus un kanana'n, "Kaanon yu nat nadadaga tagu utnat gimung yu."

6

Masapula Adida Mandidinnalum Dat Manuttuwa

¹ Nu awad osa kan dikayu si mangidalum si pada na un manuttuwa, adina mabalin un umoy sit kuis un adi manuttuwa nu adi umoy sidan tagun Apudyus dalapnu dida'd mangilintog. ² Adiyu kad tigammu un sadat tagun Apudyus ud mangukum situn lubung? Ot nu dikayu ud mangukum situn lubung, adiyu kad mabalinana usigon dit akita lawa'n banag? ³ Adiyu kad tigammu un ukumon taku dan aanghel? Ot nu maukum taku dida, sadan akita lawa'n banag kad situn lubung nat adi taku mausig? ⁴ Isunga nu awad kakamma't dadi un kasu yu, apay un umoy kayu pailintog sit tagu'n bokona mabigbig sidat manuttuwa? ⁵ Mambain kayu pay okyan. Naid kad ulay osa kan dikayu't manigammu'n mangilintog sidanat kasu yu un manuttuwa? ⁶ Masapul kada idalum din osa ud sunud na ot sadat adi manuttuwa ud mangilintog?

⁷ Katuttuwaana, sat mandidinnaluman yu, ipaila na un inabak dikayu't kinadadag. Bokon kada napipiya nu dikayu nat mangwaan dat laweng onnu dikayu'd suwitikon da? ⁸ Yoong bokon ta dikayu nat mangwa't laweng kan mansuwitik. Ot sad kalaweng na, koon yu pay

lawan sidan sunud yu un manuttuwa. ⁹ Adi yu kad tigammu un bokona maidagamung sit mangiyapuwan Apudyus dat mangmangwa't nadadag? Adiyu allilawon nat long-ag yu. Ta sat tagu'n manogsog-on si bokona asawa na, sat lalaki'n sog-onona dit padana'n lalaki, sat mandayaw si sinan-apudyus ¹⁰ padana pay sidat man-aakaw, naagum, gumubuuk, mampalpalaweng si udum kan sadat kumupulos bokona maidagamung da utdin mangiyapuwan Apudyus. ¹¹ Sat katuttuwaana, kama't di dit kokkoon dat udum kan dikayu utdit, yoong gapu't dit pannakabalin ud Apu taku'n Jesu Kristu kan gapu't dit Ispiritun Apudyus, nadalusinan kayuwon sidan basul yu. Nambalin kayuwona nadalusina tagun Apudyus kan maibilang kayuwona nalintog sit man-iila na.

*Usalon Yu Nat Long-g Yu Si Maidayawan
Apudyus*

¹² Awad da ud mangibagbaga un, “Maipalubusa kook nat piyaoka koon.” Tuttuwa yoong bokona mangkapiyaan taku dan losana makwa. Isunga ulay kanaka, “Mapalubusanaka mangwa’t dan piyaoka koon,” adik pay ipalubusa iyapuwanak si singngadan na mana kook.

¹³ Ot awad da pay mangibagbaga un, “Nakwa nat makana manselbi utdit buwang. Ot sadit buwang nakwa un inggawan dit makan.” On tuttuwa di, yoong awad timpu’n mankidongan Apudyus dida’n duwa. Yoong satun long-ag taku bokona nakwa dalapnu mausala manog-on si bokona asawa nu adi nakwa dalapnu mausala

manselbi kan Apu Jesus. Ot si Apu Jesus ud mangayyuwan situn long-ag taku. ¹⁴ Pinaungal Apudyus si Apu Jesus kan katoy ot paungalona pay ditaku utdit pannakabalin na.

¹⁵ Adi Yu kad tigammu un sanat long-ag Yu paltin din long-ag Kristu? Ot makwa kad un sat osa'n paltin di long-ag Kristu umoy sumip-un sit long-ag di osa'n magatgatang dit kinababai na? Adina makwa! ¹⁶ Adiyu kad tigammu un singngadan na mana sumip-un si babai un kama't di, mambalin dan ossaana long-ag? Ta kanana't dit naikanglita ugud Apudyus un, "Sadat duwa mambalin da si ossaan." ¹⁷ Yoong sat tagu un maiyossaan kan Apu Jesus man-ossaan dit som-somok da.*

¹⁸ Masapula adiyu sog-onon nat bokona asawa Yu. Ta sanata basul naiduma't dan uduma basul di tagu. Onta sat manog-on si bokona asawa na sat long-ag na pay lawan dit mambasulan. ¹⁹ Adi Yu kad tigammu un sanat long-ag Yu siya'd timplun Ispiritu Santu un intod Apudyus un inggaw kan dikayu? Isunga bokonona kuwa Yu nat long-ag Yu nu adi kuwan Apudyus. ²⁰ Ginatang dikayu't nabanol ot masapula usalon Yu nat long-ag Yu si maidayawana.

7

Imus Maipanggop si Man-aasawa

¹ Sinsadin, siyatud sungbat ku utdit inyimus Yu utdit sulat Yu.

* ^{6:17} onnu ispiritu da.

Un-unnay nu Adina mangasawa nat osa'n tagu.
² Yoong gaputa adu dan manogsog-on si bokona asawa da, un-unnaya lawa'n kada osa'n lalaki kan kada osa'n babai awad asawa na. ³ Ot sat asawa un lalaki, masapula tungpalona dit loblob-bongona't dit asawa na ot padana pay sit asawa'n babai. ⁴ Ta bokona iyapuwān di babai dit long-ag na pay lawan, nu adi iyapuwān dit lalaki. Padana pay sit lalaki ta bokona iyapuwāna dit long-ag na pay lawan nu adi iyapuwān dit babai. ⁵ Isunga dikayu'n awad si asawa, adiyu ipaidam nat long-ag yu utdan asawa yu malaksig nu mantulagan yu un adi yan mansog-on si piga'n algaw dalapnun maipasnok yu un dit manluwalu. Yoong ituluy yu umana mansog-on nu magangput dit manluwaluwan yu dalapnu adi dikayu masugsugan kan Satanas gapu't adiyu maiyattoma gikna yu.

⁶ Ibagak datu dalapnu maawatan yu un ipalubus ku un mangasawa kayu yoong bokona ibilin ku.
⁷ Ta piyaok okyana nu mabalin padaon yu ud sakona maid si asawa. Yoong tigammuk un bokon ussiya'n mampapada taku ta nadumaduma din kaboolan taku un intod Apudyus.

⁸ Sinsadin, kan dikayu'n daan payyana maasaw-an kan dikayu'n napangis kan nabilug, ibagak un un-unnay nu adi kayu mangas-asawa un kama kan sakon. ⁹ Yoong nu adiyu maattoman nat gikna yu, mangasawa kayu ta unnay pay nu sadit idaman yu dit somsomok yu un mangasawa.

¹⁰ Ot sadat naasawaan siyatud ibilin ku. Yoong bokona kuwaka somsomok nu adi si Apu Jesus. Sat babai, masapula Adina idangan si asawa na.

11 Yoong nu umidang masapula Adina mangas-asawa malaksig nu man-ulina maikapiya kan asawa na. Pada na pay sit lałaki un Adina mabalina idangan si asawa na.

12 Ot siyatud ibilin ku utdan udum. Sakon pay lawan tun makinbilin ta naid imbagan Apu Jesus maipanggop situ. Nu sanat manuttuwa'n lałaki ta bokona manuttuwa nat asawa na, Adina idangan nu intulon dit babai'n paibalyan. **13** Padana pay sit babai'n manuttuwa yoong bokona manuttuwa dit asawa na. Adina idangan dit asawa na nu intulon na un ibalyan. **14** Ta sanat adi manuttuwa'n lałaki, inawat payon Apudyus gapu't dit naidagamungana kan asawa na un manuttuwa. Ot pada na pay sit babai'n adi manuttuwa, inawat payon Apudyus gapu't dit naidagamungana kan asawa na un manuttuwa. Ta nu bokona kama't di, maibilang dat anak da un anak di bokona manuttuwa. Yoong sat katuttuwaana awaton Apudyus dida un anak na. **15** Yoong nu sanat bokona manuttuwa un asawa ta piyaona'n idangan nat manuttuwa'n asawa na, nawaya dit manuttuwa'n asawa un mamalubus kan asawa na. Ta somsomkon yu un piyaon Apudyus un kapkapiya din mataguwan dan tagu na. **16** Ta sika un babain manuttuwa, tigammum kad nu sika'd makaawis kan asawam un manuttuwa? Sika un lałakin manuttuwa tigammum kad nu sika'd makaawis kan asawam un manuttuwa?

*Mapnok Taku Sit Kasasaada Intod Apudyus Kan
Ditaku*

17 Malaksig sidan nangasawa't bokona manutuwa, masapula ituluy yu dit mataguwan un intuding Apudyus kan sat kasasaad yu utdit timpu'n nangayaganan kan dikayu'n manuttuwa. Siyatud lintoga itudtuduk sidan losana gimung di manuttuwa. **18** Kaspangaligan ta naabus natulgiyan dit lalaki utdit nangayagan Apudyus kan siya'n manuttuwa, adina masapula kaanon dit mangililan sit natulgiyana. Nu adina natulgiyan sit naayagana adina masapula patulgiyan. **19** Ta san matulgiyan kan adi matulgiyan naid kokwa na ta sad napotog san manungpalan taku't dan bilin Apudyus. **20** Isunga Adina masapula obsonon dit kasasaad taku't dit nangayagan Apudyus kan ditaku'n mambalina tagu na.

21 Nu puyung* kayu't dit nangayagan Apudyus kan dikayu adi yuwon sosomkon di. Yoong nu awad gundaiway yu un mawayaan, adiyu palabason. **22** Ta ulay puyung kayu't dit naayagan yu un maidagamung kan Apu Jesu Kristu, sosomkon yu un winayaan dikayu kan Kristu utdat basul yu. Ot sat nawaya'n tagu un naayagana maidagamung kan Kristu, kama nu nambalina babbaun ta manselbiyon kan Kristu. **23** Ginatang dikayu kan Apudyus si nabanol. Isunga adi kayu papuyung si tagu. **24** Susunuda manuttuwa, adiyu obsonon dit kasasaad yu utdit nangayagan Apudyus kan dikayu'n mambalina tagu na nu adi itultuluy yu un manuttuwa kan Apudyus sidiya kasasaad.

* **7:21** San puyung kan dida'n Judio, siya'd kadobaan un kasasaad di tagu. Naid wayawaya na un mangwa't piyaona pay lawan. Mabalin un magatang.

*Sat Maipanggop Sidan Naid Si Asawa Kan
Sadan Bilug*

²⁵ Ot san maipanggop sidan adi payyan nangasawa, naid bilin kan sakon si nanligwat kan Apu Jesus. Yoong ibagak tun kasomsomkak ta matalgodak maipagapu't kaasi na.

²⁶ San makanak, napiipyia nu mantultuluy da utdiya kasasaad maipagapu't datun adu'n ligat situn satun. ²⁷ Yoong nu san lalaki ta naabusona nangasawa, adi naon umidang sin asawa na. Nu naid payyan asawa na adi naon man-inap si asawona. ²⁸ Yoong nu mangasawa bokona makabasul. Padana pay sin babai, bokona makabasul nu mangasawa. Yoong sadan mangasawa, lak-amon da dat ligat di naasaw-an un siya dit piyaoka ligligan yu.

²⁹ Piyaoka ugudon susunud, annat sin-akitana lawaon sinat timpu un nabun-an sit daan Kristu un mangulin. Ot manlapu uttun satun, sadat awad si asawa masapula bokona sadat asawa da ullawa'd ipappapuut da. ³⁰ Sadat madomdomdomman kan sadat manlaglagsak masapula bokona siya'd sosomkon da dit domdom onnu lagsak da. Sadat gumatang masapula bokona sadat ginatang da dat isosomok da. ³¹ Singngadan na mana banag onnu makmakwa uttun lubung masapula bokona dida'd ipappapuut yu. Ta losan datu un awad situn lubung, dandaniyona mangkigad.

³² Piyaoka un bokona adu dan somsomkon yu. San lalaki'n naid payyan si asawa, iyossaan na un somsomkon dat ipakwan Apu Jesus kan nu inona'n pas-omon. ³³ Yoong sat lalaki'n naasaw-an, sosomkona pay dat banag situn lubung un

mampasoom kan asawa na ³⁴ kad mangkagwa dit somsomok na. Sat babai'n naid si asawa onnu sat balasang, iyossaan na un somsomkon dat ipakwan Apu Jesus ta piyona'n idatun dit long-ag kan somsomok na un manselbi kan siya. Yoong sat naasawaana babai, sosomkona pay dat banag situn lubung un mampasoom kan asawa na.

³⁵ Ibagak datu gaputa mangkapiyaan yu un bokona gaputa iyapak nat mangasaw-an yu. Ta piyao^{ka} matigammuwan yu dit kustu'n man-tatagu kan naiyossaana manseselbi kan Apu Jesus un maid ud mataktaktakana.

³⁶ Nu awad lalaki'n naitulaga mangasawa ta pagalupona un makabasul nu ituluy na un asaw-on dit naitulagana yoong Adina maattoman dit gikna na kan talona sosomkonan mangasawa, un-unay nu mangasawa'l lawaon. Bokona basul.

³⁷ Yoong sat lalaki'n mangikoddonga Adina asaw-on dit naitulagana ta gattoka siya'd piyona un bokona napapilit, nu maattomana dit gikna na kan talona siya'd somsomok na, kustu dit koono.

³⁸ Isunga sat lalaki'n mangasawa't dit naitulagana, napiya dit koono. Yoong sat lalaki'n adina ituluya mangasawa amo nappiyya dit koono.

³⁹ Ot nu maipanggop sit babai'n naasawan, bokona nawaya'n mangasawa't udum nu matattagawan dit asawa na payyan. Yoong nu matoy dit asawa na, nawayaona mangasawa utdit lalaki'n piyona yoong masapula manuttuwa kan Apu Jesus dit asaw-ona. ⁴⁰ Yoong amo nalaglagsak diya babai nu adi naon mangas-asawa utdin kanak. Ot tigammuk un idaddalanak pay sidit Ispiritun Apudyus situwa kasomsomkak.

8

Sat Makana Naidatun Si Sinan-apudyus

¹ Sinsadin, nu maipanggop sit makana nai-datun si sinan-apudyus, tuttuwa nat kanan yu un tigamu taku'l losan din katuttuwaan maipang-gop sidadi. Yoong san tigamu, siya'd mampatangsit si tagu, san mampipiya, siya'd makapabilog. ² San mangipagalup un losana tigamu naon, Adina payyan tigamu dit kustu un masapula tigamu na. ³ Yoong sat tagu'n mamippiya kan Apudyus, tigammun Apudyus un sadiya tagu dit manigammu't dit kustu.

⁴ Sinsadin, nu maipanggop sit manganan si makan un naidatun si sinan-apudyus, tigamu taku un naid katuttuwaan dat sinan-apudyus ta naid udum si apudyus nu adi si Apudyus ullawa. ⁵ Ulay awad da ud mauguda apudyus sin langit onnu uttun pita, ta tuttuwa'n adu dan maapudyus kan maapu, ⁶ yoong kan ditaku'n manuttuwa tigamu taku'n os-ossaan ullawa si Apudyus. Siya'd Ama taku un nangwa utdan losan ot matagu taku'n manselbi kan mandayaw kan siya. Awad os-ossaan ullawa'n Apu un si Jesu Kristu un siya'd pinampaloswan Apudyus sidan losana banag ot gapu kan siya awad bagu'n mataguwan taku.

⁷ Yoong bokona losana manuttuwa makaawat situwa katuttuwaan. Ta awad da ud buluna manuttuwa un, sedit daan da un manuttuwa um-minam da utdit pammati un tuttuwa dat sinan-apudyus. Siya'd gapuna un nu mangan da si

makana naidatun, kanan da un tuttuwa'n naidatun si sinan-apudyus kad mabulung dit somsomok da gaputa adi da payyan amo maawatan. ⁸ Yoong bokona sat makan dit mangiyadani kan ditaku kan Apudyus. Bokona dumadag onnu kumiya dit maidagamungan taku kan siya nu mangan taku onnu adi taku mangan si makana naidatun.

⁹ Yoong ilan yu ta sanat kinawayaya yu bokona siya'd gapun di makabasulan dat tagu'n nakapsut si pammati. ¹⁰ Ta nu sika un kustu'n nakaawat ta makakan ka utdin timplun di sinan-apudyus ot maila dika't dit osa'n mangkulang payyan si maaawat, adi pay an mapabilog dit somsomok na un mangan ulay nu kanana'n basul? ¹¹ Kadon, sadit kustu'n naawatam siya'd gapun dit nayam-anan dit pammatin dit sunud un nasubbut sit natoyan Kristu. ¹² Ot nu kama't di un mambasbasul taku't dan bulun taku kan am-amdon taku un pakapsuton din somsomok da, mambasbasul taku pay kan Kristu. ¹³ Isunga nu sat manganak sidat naidatun dit maipagupuan di makabasulan di osa'n sunud ku un manuttuwa, madikona talon kanon dalapnu bokona sakon ud gapun dit makabasulan.

9

Sat Kalintogan Kan Bibiyangon Dat Apostoles

¹ Wayawayaaak un mangwa't dan piyaok. Tuttuwa'n apostolesak kan tuttuwa'n nailak si Apu taku'n Jesus. Ot dikayu ud bungan dit talibasuk maipagupu kan Apu taku. ² Ulay nu adsanak bigbigona apostolessidan udum maid duwaduwaka

bigbigon yu ud sakona apostol. Ta sanat manutuwaan yu kan Apu dit mangipanoknok sidit ki-naapostolesku.

³ Ot satu'd sungbat ku utdan manuladula kan sakon. ⁴ Apay naid kad kalintogan mi un maitdan si ikatagu mi utdan tudtuduwan mi? ⁵ Naid kad kalintogan mi un mangidallay si asawa mi un padan dit koon da Pedro, sadat susunud Apu Jesus kan uduma apostol? ⁶ Dikami kada lawa kan Bernabe ud masapula mantalibasu't ikatagu mi? ⁷ Awad kad suldadu un bayadana pay lawan nat gastus na utdit inggawana't kinasuldadu? Singgadan na un mammumula't ubas nat adi mabalina mangan sit bungan dit mulā na? Singgadan na un mantatalkon si kannelu nat adi mabalina manginum sit gatas dat talkon na? Naid!

⁸ Bokona lawa'n maibasal sit kasomsomkan di tagu datu'n ibagbagak nu adi awad sin ugud Apudyus. ⁹ Ta kanana't dit lintoga ingkanglit Moses un, "Adim bunguton nat sangin di baka nu man-ilikom dalapnu mangan nu piyaona." Ot sadat baka kad dit sosomkon Apudyus sidit paingkanglit na tuwa lintog? ¹⁰ Bokon! Ditaku'n tagu dit ug-ugudona't di. Onta mamboka dat tagu kan man-ani da ta nanam-on dan maibingayan da utdit maani. ¹¹ Ot dikami'n dit nanudtudu't dit ugud Apudyus kan dikayu alig mi ud nammula't naispirituwana bukol ot laweng kad nu gumingay kami kan dikayu't ikatagu mi? ¹² Ta nu awad kalintogan dat uduma mampatulung kan dikayu, bokon kada amo dakdakol dit kalintogan mi?

Yoong ulay nu awad kalintogan mi, adimi inusal di un kalintogan nu adi inanusam mi dan losana

ligat ta piyaon mi'l lawa'n adina malappodan dit maitudtuduwan din Nabalu'n Damaga maipang-gop kan Kristu. ¹³ Titiggammu yu un sat tagu'n manselselbi utdit timplu, alana dat kanona't dat maiyoy sit timplu un maitod kan Apudyus. Ot sat manselselbi utdin dadattunan, maibingayan sidit datun. ¹⁴ Padana paya imbilin Apu Jesus un sadat man-iwalagawag sit Nabalu'n Damag siya'd mangal-an da si ikatagu da dit man-iwalagawagan da.

¹⁵ Yoong adik inusal ulay ngadan nat datu un kalintogan kan bokona isulat ku tu dalapnu koon yu kan sakon. Un-unnaya lawa'n matoyak si bitil nu sat makaan dit gapun dit mampasdayawak. ¹⁶ Maid kalobbongaka mampasdayaw maipang-gop sit mangitudtuduwan sit Nabalu'n Damag ta naidutuk kan sakon tuwa talibasu. Ot kaasiyak pay nu adik itudtudu dit Nabalu'n Damag.

¹⁷ Nu kasomsomkaka osa tun mantudtuduwan, nanam-ok un matangdanananak. Yoong bokona kasomsomkaka osa nu adi si Apudyus ud nangit-algod kan sakon situwa talibasu. ¹⁸ Ot ngadan dit tangdan ku? Naid udum nu adi sat gundaway ku un mangitudtudu'nt din Nabalu'n Damag un naid si bayad un bokona siya'd gun-gundawayak dit kalintogak maipagapu utdit manudtuduwan.

¹⁹ Wayawayaaak un bokonak si babbaun di ulay ngadan na un tagu. Yoong ulay nu kama't di, pabaunak sidan losana tagu dalapnu ad-adu dan maawis ku un manuttuwa kan Jesu Kristu. ²⁰ Nu inggawak sidan Judio, mataguwak un kama't Judio dalapnu maawis ku dida'n manuttuwa. Isunga ulay tigammuka bokona masapula tungpalok dat

lintoga ingkanglit Moises, tungpalok payon nu inggawak sidan manungtungpal sit lintog dalapnu maawis ku dida. ²¹ Padana pay nu inggawak sidan bokona Judio ta kamaak payon si bokona Judio un adi umunud sidat lintog Moses, dalapnu maawis ku dida. Yoong bokona piyaoka ugudon un adikon tuttuwaon dit lintog Apudyus, sat katuttuwaana tungtungpalok dit lintog Kristu. ²² Nu inggawak sidan nakapuy payyan si pammati, bagayak pay dida dalapnu maawis da kad mapabilog dit pammati da. Ot ulay ngadan na un kalasin di tagu bagayak amin dit mantatagu da kan kook dat losana pamuspusan dalapnu awad manuttuwa kan dida.

²³ Kook un losan datu dalapnu umadu dan manuttuwa kan dalapnu mailak-amak pay sit bindisyuna itdon Apudyus gapu't dit Nabalu'n Damag. ²⁴ Tigammu taku un sadan makalumba ipakat dan manoddak yoong sat mangabaka lawa dit magun-gunaan. Ot siya'd padana kan ditaku'n manuttuwa, ipakat taku tun pammati* taku dalapnu maala taku dit gun-guna taku. ²⁵ Singngadan na mana mansagsagana'n makakuntis, masapula annadana un disiplinaan dit long-ag na. Siya'd koona dalapnu magundud na dit gun-gunana yoong sadiya gun-guna bokona mannanayun. Yoong kan ditaku, sadit mannanayuna gun-guna dit gun-gun-udon taku. ²⁶ Siya'd gapuna un iyos-ossaan ku tun somsomok ku un manatong sin pungtu. Kamaak si dumadanuga maid danug ku si adi kumna.

* **9:24** Sat kanana't din Griego, manoddak taku.

27 Tudtuduwak tun long-ag ku un man-attom
inggana't talona maitulayak dalapnu gangputok
kada tudtuduhan dan udum, adiyak maiwalin
sidan magun-gunaan.

10

Bintaga Maipanggop Sidan Sinan-apudyus

1 Susunuda manuttuwa, adiyu liuwan dit
nakwa't dadit dadakkol taku utdit nangipuyutan
Moses kan dida. Tinulungan Apudyus dida ot losan
dan iniiddungan dit bunot sit manaddalan
da kan losan dan kummiyanga nandolmang sit
Nadulawa Baybay.* **2** Ot sadit nangidungan dit
bunot kan sadit nanolmangan da utdit baybay
kama dat nampabunyag un maidagamung kan
Moses ta siya'd inun-unud da. **3** Losan da un
nangan sit makan un intod Apudyus.† **4** Losan
da un umminum sit danuma nilumtaw sit
batu maipagapu't dit pannakabalin Apudyus.‡
Sadiya batu dit kaiyaligan Kristu un siya'd
tuttuwa'n naibulun kan dida un nangnangtod
sidat kasapulan da. **5** Yoong ulay tinulungan
Apudyus dida adu kan dida dat Adina nas-oman
ot siya'd gapuna un nawalawalang dat ladag da
utdit disyerto.§

6 Bintaga'n losan datu kan ditaku un siya'd man-
adalān taku un adi mangwa utdan nadadag un
padan dat kingwa da.* **7** Adi taku mandayaw
sidan sinan-apudyus un padan dit kingwan dat

* **10:1** Exodus 13:21-22; 14:21-29. † **10:3** Exodus 16:35. ‡ **10:4**
Exodus 17:6; Bilbilang 20:11. § **10:5** Bilbilang 14:29-30. * **10:6**
Bilbilang 11:4.

udum kan dida. Ta naikanglit sit ugud Apudyus dit kingwa da un kanana'n, "Nantupak dat tagu'n nangan kan umminum asida lummigwata nantatadok."† ⁸ Adi taku padaon dit kingwan dat udum kan dida un sinog-on da dat bokona asawa da ot duwampulu't tulu'n libu dat natoy kan dida't dit sin-algawana lawa. ⁹ Adi taku padpadason si Apudyus un kama't dit kingwan dat udum ot natoy da ta simpit ulog dida.‡ ¹⁰ Adi taku manlililili un kama't dit kingwan dat udum kan dida ot pinatoy dit anghel un kumapatoy dida.

¹¹ Napasamak datu un bintaga kan ditaku ot naikanglit da dalapnu man-adalan taku ta dandaniyon nat timpu'n mangkigadan ditu'n lubung.

¹² Nu ngadan nat mangipagalup un talona nabilog nat pammati na man-annad ta oni kada lawa, makabasul. ¹³ Naid sugsuga dumatong kan dikayu si bokona napadasan di losana tagu. Yoong matalgodan si Apudyus un manungpal sit sapata na un tumulung. Adina ipalubus un mapadpadas kayu utdan adiyu kaboolana labanon nu adi itdan dikayuwot kan siya't kaboolana mangiyattom nu timpu'n mapadpadas kayu dalapnu makalisi kayu.

¹⁴ Siya'd gapuna'n potgoka susunud, adi kayu mandayaw sidan sinan-apudyus. ¹⁵ Nanakman kayu'n tagu ot dikayu'd mangusig nu kustu onnu bokon dan ug-ugudok. ¹⁶ Nu uminum taku utdit natasa nu timpun di kumulgar nu maabusa manyaman taku kan Apudyus, bokon kada mailak-am taku utdit bindisyun un maipooy maipagapu't dit dalan Kristu un nan-ayus sit

† **10:7** Exodus 32:6. ‡ **10:9** Bilbilbang 21:4-6.

natoyana? Ot nu kanon taku dit mambibinniikan taku un tinapay bokon kada mailak-am taku utdit bindisyun un maipooy maipagapu't dit long-ag Kristu un nailansa't dit kulus? ¹⁷ Ot gaputa os-ossaana tinapay dit nabibbiikan taku padana pay un os-ossaan taku un long-ag ulay nu adu taku.

¹⁸ Somsomkon yu dit ugaliñ dat Judio. Sadat makakan sit naidatun, naidagamung daon un nandatun kan Apudyus. ¹⁹ Ot ngadan din piyaoka ugudon? Bokona piyaoka ibaga un sadan sinan-apudyus onnu sadan maidatun un makan kan dida awad potog da. ²⁰ Satu tun piyaoka ugudon. Sat idatun dan bokona makatigammu kan Apudyus, maidatun sidan dimunyu un bokona si Apudyus. Ot adik piyaon un maibulubulun kayu utdan dimunyu. ²¹ Adina mabalin un makainum kan makakan kayu utdin mangisomsomkan kan Apu Jesus asi kayu payyan makainum kan makakan sit maidatun si dimunyu. ²² Piyaon yu kada paaposon si Apudyus sidit mangwaan yu utdi? Apay nabilbilog kayu kad nu si Apudyus?

²³ Awad uuggudon da un, “Maipalubusa koon taku dan piyaon taku’n koon.” On, yoong bokona losana banaga makwa, mangkapiyaan. “Maipalubusa koon taku dan piyaon taku’n koon.” On, yoong bokona losana banaga makwa makatulung sit pammatin dat udum. ²⁴ Masapul un osaosa’n tagu inapona dit mangkapiyaan dat udum un bokona lawa’n sat bukbukud na un mangkapiyaan.

²⁵ Isunga isida yu nat kalni un mailaku utdin malkit un adiyuwon imuimuson nu naidatun si

sinan-apudyus onnu bokon dalapnu adika masosomkan. ²⁶Ta kanan nat ugud Apudyus un, “Satun pita kan losana awad, kuwan Apudyus.”

²⁷ Nu awison dikayu si osa'n bokona manutuwa un umoy makakan kan siya ot piyaon yu un umoy, kanon yu nat maisunad kan dikayu un adiyuwon imuimuson nu naidatun si sinan-apudyus onnu bokon dalapnu adika masosomkan. ²⁸ Yoong nu awad mangibaga kan dikayu un kanana'n, “Naidatun si sinan-apudyus tu,” adiyu kanon un ipagapu yu utdit nangibaga kan dalapnu maid masosomkan. ²⁹ Piyaoka ugudon, adiyu kanon gaputa laweng sidit kasomsomkan dit nangibaga, bokona gaputa laweng kan dikayu. Ta nu sakon, apay un makoddongan nat wayawayak gapu't dit kasomsomkan di sabali'n tagu? ³⁰ Nu manyamanak kan Apudyus gapu utdit kanok, apay laweng dit kaugudak nu kanok?

³¹ Yoong sat ibagak kan dikayu, ulay nu wayawayaya kayu'n mangwa utdan singngadan na mana piyaon yu, mangan kayu man onnu uminum kayu, masapula koon yu un maipooy si maidayawan Apudyus. ³² Adi kayu mangkokwa si gapun di makabasulan di uduma tagu, Judio man onnu bokona Judio onnu sidan tagun Apudyus. ³³ Padaon yu ud sakona danggayak dan kokkoon dan losana tagu. Bokona sat mangkapiyaak dan sosomkok nu adi sat mangkapiyaan dan losan dalapnu matagu da.

11

¹ Isunga padaon yu ud sakon un kama't din mamadaak kan Kristu.

Sat Kustu'n Koon Dat Babai't Din Simbaan

² Dayawok dikayu gaputa kanayun un somsomkonak kan uunnudon yu dadit intudtuduk kan dikayu. ³ Ot piyaoka maawatan yu un si Kristu ud mangiyapu utdan lalaki ot sadan lalaki ud mangiyapu utdan asawa da ot si Apudyus ud mangiyapu kan Kristu. ⁴ Siya'd gapuna un nu man-abbung si ulu dit lalaki nu manluwalu onnu man-ibaga't dan paibagan Apudyus, ibabbain na si Kristu un mangiyapu kan siya. ⁵ Ot sat babai un adina abbungan dit ulu na nu manluwalu onnu man-ibaga't dan paibagan Apudyus kan siya, ibabbain na dit asawa na un mangiyapu kan siya kan naid duma na utdit babai un napulugan. ⁶ Isunga nu adin dit babai abbungan dit ulu na, napiipyia'l lawa nu mampapulug. Ot nu ikabain din babai din mapulugan masapula man-abbung. ⁷ Masapula adin dit lalaki abbungan dit ulu na nu manluwalu ta sat lalaki dit mail-an dit awaawat kan kinangatun Apudyus. Yoong masapula abbungan dit babai dit ulu na ta siya'd mangil-an sit kinangatun dit lalaki. ⁸ Ta sadit damu'n lalaki bokona nanligwat sidit babai nu adi sat babai dit nanligwat sit lalaki. ⁹ Padana pay un bokona napaloswa dit lalaki un mampooy sit babai nu adi sadit babai mampooy sit lalaki. ¹⁰ Maipagapu utdan aanghel un umiila, masapula abbungan dat babai dat ulu da un mangipaila un paiyapu da utdan lalaki. ¹¹ Yoong situn maidagamungan taku kan Kristu, masapul dat lalaki dat babai kan masapul pay dat babai dat lalaki. ¹² Ta ulay nu nanligwat dit damu'n babai utdit lalaki, babai dan mangiyabeng si lalaki uttun satun. Ot si Apudyus

ud nanligwatan da'l losan.

¹³ Ot dikayu pay lawan manomsomok nu napiya onnu laweng nat man-iila yu utdan baba'i'n adi man-abbung si ulu nu manluwalu da kan Apudyus. ¹⁴ Bokon kada siya'd gagangaya ugali taku un kababbain nu andu nat buuk dan lalaki? ¹⁵ Yoong dayaw dan babai nu andu din buuk da ta siya'd naitod kan dida un kama't abbung di ulu da. ¹⁶ Yoong nu awad sumuganggang situ'n imbagak, satu tun sungbat ku: naid sabali't kadawiyana itudtudu mi nu bokona satu ot siya payon kadawiyana uunnudon dan losana manggigimunga tagun Apudyus.

Sat Maipanggop Si Kumulgar

(Mateo 26:26-29; Marcos 14:22-25; Lucas 22:14-20)

¹⁷ Nu maipanggop situ'n sumalunu un bilin ku kan dikayu, adik mabalina idayaw dikayu ta nu manggimung kayu bokona mantungpal si napiya nu adi nadadag. ¹⁸ San umuna, dingngol ku un nu manggigimung kayu makaskasway kayu un maid timpuyug yu. Ot tuttuwaok nu mamingsan. ¹⁹ Ta gagangaya kama't nat dalapnu maila nu singgadan nat kustu't pammati kan dikayu. ²⁰ Ta nu manggigimung kayu un mangisomsomok sit natoyan Kristu, bokona si Apu Jesu Kristu dit awad sit somsomok yu. ²¹ Ta nu mangan kayu, osaosa nan-ikakan sit balun na pay lawan un bokona man-iinnuway kayu. Isunga mabitil dat udum ot mabuuk dat udum. ²² Innon yu pay, naid kad boloy yu si manganan yu kan uminuman yu? Onnu naid kad lispiyu yu utdan mandatdatonga

mandaydayaw kan Apudyus kan ibabbain yu dan naid si mabalin? Ngadan nat nanam-on yu un ibagak maipanggop sinata kokkoon yu? Idayaw ku dikayu? Adina mabalin.

²³ Ta intudtudun Jesus kan sakon dat intudtuduk kan dikayu un: utdit manganan da utdat apostoles na utdit labi un naituyukana, nangała't tinapay ²⁴ ot nanyaman kan Apudyus. Maabus mana manyaman biniibiik na asina kanana'n un, "Siyatu'd long-ag ku un maidatuna mampoo yu kan dikayu. Siyatud koon yu un mangigasmokan yu kan sakon."

²⁵ Padana pay un innala na dit tasa utdit naabus da un nangan ot kinnanana un, "Satuwa tasa dit bagu'n tulag Apudyus un papiddoton tun dalak. Kada uminum kayu uttuwa tasa koon yu un mangigasmokan yu kan sakon." ²⁶ Isunga kada mangan kayu't dit tinapay kan uminum kayu utdit tasa nu mangkumulgar kayu ipat-patigammu yu dit natoyan Kristu ot siya'd koon yu inggana't mangulin uman situn pita.

²⁷ Isunga nu singngadan nat man-ibabalanga lawa'n mangan sit tinapay onnu uminum sit tasa un naigagalanan mangigasmokan kan Apu, mak-abasul ta Adina linispitu dit long-ag kan dalań Kristu. ²⁸ Siya'd gapuna un masapula usigon taku yana unaon datu'n kasomsomkan taku nu kustu asi taku makakan sit tinapay kan makainum sit tasa. ²⁹ Ta singngadan na mana mangan sidit tinapay kan uminum sit tasa un Adina somsomkona kustu dit kinapotog dit long-ag dit Apu, mangwa pay lawan si maukuman dit long-ag na. ³⁰ Siya'd gapuna un adu danat masakit kan nakapsut kan

dikayu kan awad da ud uduma natoyon. ³¹ Yoong nu usigon taku yana unaon dan long-ag taku adi ditaku dusaon kan Apudyus. ³² Yoong nu dusaon ditaku kan Apudyus situn satun, piyaona'l lawa'n suluwan ditaku dalapnu adi taku mailakama madusa utdat adi manuttuwa.

³³ Isunga susunud, nu mandatdatong kayu un mangan un mangigasmok sit natoyan Kristu, mas-apul un man-iinnuway kayu. ³⁴ Nu awad nabitil, mangan yan sit boloy na dalapnu maammung kayu kad un mangigasmok sit natoyan Apu Jesus, bokona mambanag si madusaan yu.

Ot nu maipanggop sit uduma piyaoka ibaga kan dikayu, asik nu dumatongak sinat.

12

Sadat Nadumaduma'n Kaboolana Itdon Ispiritu Santu

¹ Sinsadin susunud, piyaoka maawatan yu un kustu din maipanggop sidan kaboolana itdon Ispiritu Santu kan ditaku. ² Tigammu yu un utdit daan yu payyan nanuttuwa kan Apudyus, namin-adu'n naallilaw kayu un nandaydayaw si nadumaduma'n sinan-apudyus un naid si angos.

³ Yoong sinsatunon ta si Apudyus ud daydayawon yu, awad kan dikayu si Ispiritu Santu. Siya'd gapuna'n piyaoka tigammuwon yu un sat tagu'n idaddalan dit Ispiritu Santu adina mabalina ilowan si Jesus. Kan osa pay adin nat tagu mabalina ibaga un si Jesus din Apu na malaksig nu idalan Ispiritu Santu.

⁴ Adu'n kalasin di kaboolana maitod kan ditaku yoong os-ossaan si Ispiritu Santu un mangitod.

⁵ Adu'n kalasin di manseselbi yoong os-ossaan si Apu Jesus un manselbiyan taku. ⁶ Nadumaduma dat mambanagan dit talibasun di kada osa yoong si Apudyus dit mangtod sit kaboolan dit kada osa'n tagu. ⁷ Naitdan nat kada osa kan ditaku si kaboolan un siya'd mangipanoknok sit kinaawad dit Ispiritun Apudyus kan ditaku. Ot sadiya kaboolan naitod dalapnun mausala mampiyaan dan losana manuttuwa. ⁸ Awad initdan dit Ispiritu si kaboolana mangipatigammu't dit silib Apudyus kan awad initdana't kaboolana mangawat kan mangitudtudu utdan maipanggop kan Apudyus. ⁹ Awad pay initdan Ispiritu si nabakoda pammati. Ot sadan udum naitdan da't kaboolana mampapiya utdan masakit. ¹⁰ Awad da ud naitdan si kaboolana mangwa't am-amug. Awad da ud naitdan si kaboolana mangibaga utdan piyaon Apudyus paibaga. Awad da ud naitdan si kaboolana mangilasin sidat kaboolan nu nanligwat kan Ispiritun Apudyus onnu bokon. Awad da ud naitdan si kaboolana man-ugud si sabali'n uguda adina inadal. Ot sadat udum, sat kaboolana mangipakaawat sidit naibaga'n sabali'n ugud. ¹¹ Nansasabali'n kaboolan yoong ossaana Ispiritu dit manligwatan da'l losan ot itdana't kaboolan dit kada osa'n tagu sigun sit piyaona.

Ossaana Long-ag Yoong Adu ud Palti Na

¹² Satun long-ag taku adu tun palti na yoong siya payona os-ossaana long-ag. Padana pay kan Kristu un maiyalig si ossaana long-ag. Adu kan nadumaduma dan manuttuwa yoong manos-ossaan dan mamukol kan siya. ¹³ Ta awad da

ud Judio kan bokona Judio, babbaun kan way-awaya yoong nabunyagan taku un maidagamung sit ossaana long-ag maipagapu kan Ispiritu Santu un siya payona Ispiritu dit intod Apudyus un ing-gaw kan ditaku.

¹⁴ Tuttuwa un bokona lawa'n os-ossaan nu adi adu dan paltin din long-ag taku. ¹⁵ Ulay nu kanan dit iki un, "Bokonak si paltin di long-ag ta bokonak si ima." Bokona piyaona'n ugudon un bokonona paltin didit long-ag. ¹⁶ Ulay nu kanan dit inga un, "Bokonak si paltin di long-ag ta bokonak si ata." Bokona piyaona'n ugudon un bokonona paltin didit long-ag. ¹⁷ Ta nu atan losan tun mamukol sit losana long-ag, in-inona'n makagngol? In-inona'n makasungsung nu inga'l lawa? ¹⁸ Yoong bokona siya'd kokwa na di nu adi nadumaduma dan paltin ditu'n long-ag kan inniggan Apudyus dida't dit kustu'n igaw da sigun sit piniya na. ¹⁹ Ta nu os-ossaana lawa dit palti na, makanan kada long-ag? ²⁰ Bokon a, ta sat katuttuwaana adu un palti yoong ossaana long-ag.

²¹ Isunga adin dit ata makanan sit ima un, "Adik sika masapul," onnu sat ulu utdit iki un, "Adik sika masapul." ²² Ta sat paltin di long-aga kanan taku'n nakapkapsut siyaot din amo kasapulan. ²³ Ot sat paltin ditu'n long-aga ibilang taku'n bokona amo nabalu dit ila na, amo amammaan taku. Ot sat paltin bokona maipaila, amammaan taku'n badutan. ²⁴ Yoong sadan paltin nabalbalu'd ilana bokona masapula maammaana kama't dan uduma palti. Kama't di dit nanangwan Apudyus situn long-ag taku dalapnu sadan paltin maibilanga bokona napotog, dida

dat amo maam-ammaan ²⁵ kad mandidinnanggay dan losana paltin ditu'n long-ag kan mantitin-nulung da. ²⁶ Ot nu mampasigab dit osa'n palti, makapansigab pay dat udum. Nu madayaw dit osa, malagsakan da'l losan.

²⁷ San piyaona'n ugudon tu, ditaku un manutuwa ditaku'd pannakalong-ag Jesu Kristu ot kada osa kan ditaku palti na. ²⁸ Ot nanduduma nat talibusu un indutuk Apudyus si kada osa kan ditaku'n manuttuwa. Sat ummuna, dinutukana dat apostoles; maikagwa, sadat propeta na; maikatlu, sadat mangitudtudu utdit ugud na. Kadon, dinutukana pay dat awad si pannakabalina mangwa't am-amug; sadat awad si kaboolana man-agas; sadat awad si kaboolana tumulung si udum, sadat awad si kaboolana mangipangulu kan dat manugud si sabali'n bagbagan adi naadal. ²⁹ Bokona apostoles da'l losan onnu propeta na'l losan onnu manudtudu da'l losan. Bokona naitdan da'l losan si pannakabalina mangwa si am-amug ³⁰ onnu mangagas si sakit onnu man-ugud si sabali'n bagbaga'n adi naadal onnu mangilawag si maugud. ³¹ Isunga napiipyia nu sat napotpotoga kaboolan ud gutagutan yu un maitod kan dikayu.

Yoong ibagak nu sin dit kapiyaana makwa.

13

Sat Mampipiya

¹ Ulay nu kaboolaka man-ugud si nadumaduma'n bagbagan di tagu kan ulay san bagbagan dan aanghel nu maid mampipiyyak, maid selbi na ot padak din gangsaa onnu lata'n kumelake-laba lawa. ² Ulay nu awad pannakabalin ku

un mangiyugud sidan paibagan Apudyus, ulay maawatak dan nalamoda panggop Apudyus kan ulay tigammuk da'l losana mabalina matigammu, ulay nabakod tun pammatik dalapnu maiyalis ku dan bateled, yoong nu maid mampipiyak naid sel-blik. ³ Ulay itdok dan losana awad kan sakon kan ulay ipalubus ku un sobgon da tun long-ag ku nu bokona maipagapu't mampipiyak maid magungunak.

⁴ Sat tagu'n mamippiya, naanus kan nakaasi. Bokona naapal onnu naabubu. Bokona natangsit onnu napasdayaw. ⁵ Bokona naalas dit kababalin na kan Adina ipapilit din piyaona. Bokona nalasu'n makaungot. Adina somsomkon ud lawenga nakwa kan siya. ⁶ Bokona sadat bokobokona kokkoon dit malagsakana nu adi sadat kustu. ⁷ Sat tagu'n mamippiya bokona madisdismaya. Adina lumipsuta manuttuwa kan mannamnama. Anusana'd losana ligat.

⁸ Mangkigad din kaboolana mangibaga't dan paibagan Apudyus padana pay sit kaboolana man-ugud si sabali'n bagbaga un adi naadal. Mangkigad pay din kaboolana manigammu't dan maipanggop kan Apudyus yoong maid mangkigadan din mampipiya. ⁹ Ta sat kaboolan taku un manigammu kan kaboolana mangibaga't dan paibagan Apudyus mangkulang payyan. ¹⁰ Yoong nu dumatong dit maid mangkulangana, mangkigad da'l losana awad mangkulangana.

¹¹ Kama't dit kaban-og ku, nu mambagbagaak, bagbagan di abeng. Somsomok di abeng dit mansosomsomok ku. Inaabeng dit manlalasun ku.

Yoong utdit dummakolak, kinaan kuwon dit inaabeng. ¹² Sinsatun bokona nalawag dit mantitigammu taku kan Apudyus un kama nu umila taku si nakolopa uspeku. Yoong dandaniyon nat man-iinnilaan taku kan siya. Annat mangkulangan payyan dinat tigammuk situn satun. Yoong awad timpu'n tigammuwok ud losana maipanggop kan siya, kama't dit nantitigammu na kan sakon.

¹³ Siya datu'n tulu ud mannanayun: Pammati, namnama kan mampipiyya. Yoong sat talona kapotogan sidatu'n tulu, sat mampipiyya.

14

Sat Kaboolana Mambagbaga Si Uduma Bagbaga Un Bokona Naadal

¹ Sad gutagutan yu un maitod kan dikayu sat mampipiyya. Padana paya gutagutan yu dit maitdan si kaboolan un itdon Ispiritu Santu talon sit kaboolan un mangibaga utdan paibagan Apudyus. ² Sadit man-ugud si sabali'n bagbaga un adina inadal, bokona sadat tagu dit kabagbaga na nu adi si Apudyus. Ta utdit pannakabalin ud Ispiritu Santu, mambagbaga si nalamoda katuttuwaana naid makaawat. ³ Yoong sat mangibaga utdan paibagan Apudyus, sadat tagu dit kabagbagbaga na, siya'd gapuna'n mabalin na un tulungan dida dalapnu gumilog dit pammati da, mapabos-ol kan maliwliwa da. ⁴ Sat man-ugud si sabali'n bagbaga un Adina inadal pabilgona pay lawan dit pammati na. Yoong sadit mangibaga't dan paibagan Apudyus pabilgona dit pammatin dat bulun na un manggigimung.

⁵ Piyaok nu losan kayu'n makaugud si sabali'n bagbaga un adi naadal yoong amo piyaok nu maitdan kayu si kaboolana mangibaga utdan paibagan Apudyus. Ta dakdakol dit maitulung na nu san man-ugud si sabali'n bagbaga un adi naadal malaksig nu awad mangipalawag sit ibagbaga na dalapnu mapabilog din pammartin dat losana manggigimung. ⁶ Sinsadin, nu umoyak kan dikayu susunud, sin dit maitod ku un mampiyaan yu nu manudtuduwak si sabali'n bagbaga'n adiyu maawatan? Maid! Malaksig nu itudtuduk da-dit impatigammun Apudyus kan sakon onnu impakaawat na onnu paibaga na onnu uduma tudtudu kad matulungak dikayu.

⁷ Ilan yu nat baldong onnu gitala nu babalangon ta ullawa'n pagingaon maid makailasin nu sin dit tukalona'n ayug. ⁸ Padana pay din tangguyub dan suldadu un nu babalangon da'l lawa'n manisap-uya maid monok din itangguyub da, sin dit malyada mansagana un makagubat?

⁹ Padana kan dikayu ta nu mambagbaga kayu't sabali'n bagbaga ta maid makaawat, maitaud da'l lawa dan ibaga yu. ¹⁰ Tuttuwan adu un nadumaduman bagbaga uttun lubung yoong losana awad kaipooyana. ¹¹ Yoong nu awad makabagbaga kan sakon ta adik maawatan din bagbaga na, ibilang dit mambagbaga un kakkailiyak kan ibilang ku paya kakkaili. ¹² Isunga dikayu'n talona mamiya'n maitdan si kaboolana manligwat kan Ispiritu Santo, sat kaboolan un makatulunga mampabakod sit pammartin dat bulun yu un manutuwa dan gutagutan yu.

¹³ Isunga sat tagu'n man-ugud sit sabali'n bagbaga un Adina inadal, manluwalu kan Apudyus dalapnu maitdan si kaboolana mangilawag sidat ibagbaga na. ¹⁴ Ta nu manluwaluwak si sabali'n bagbaga sat ispirituk din manluwalu yoong adik maawatan. ¹⁵ Ot ngadan dit masapula kook? Masapula manluwaluwak sit ugud un ipabosway Ispiritu Santu kan manluwaluwak pay sit uguda maawatak. Mangkantaak sit uguda ipabosway Ispiritu yoong mangkantaak pay sit uguda maawatak. ¹⁶ Ta nu kaspagaligan ta manluwalu kayu'n manyaman kan Apudyus sit sabali'n bagbaga un ipabosway Ispiritu Santu, inon dat bulun yu un maibaga dit Amen un umampayun sit manyamanan yu nu adi da maawawatan nat ibagbaga yu? ¹⁷ Ulay napiya dit manyamanan yu kan Apudyus, maid itulung na utdan udum ta adi da maaw-awatan.

¹⁸ Manyamanak kan Apudyus ta ad-adu dit mambagbagaak si sabali'n bagbaga'n adik inadal nu dikayu. ¹⁹ Yoong nu san simbaan, un-unnaya lawa'n lima'n kabosway din ibagak nu maawatan dalapnu masuluwan dat udum. Unnay pay nu sat mambagbagaak si nilibulibu'n bosway si sabali'n bagbaga'n adi maawatan.

²⁰ Masapula bokona inaabeng dit somsomok taku, susunud. Nu maipanggop sidan nadadag, maipangkama taku si abeng un naid tigamu na un mangwa. Yoong nu maipanggop kan Apudyus masapula inaangsan dit mansosomsomok taku. ²¹ Ta awad dit naikanglita ugud Apudyus un kanana'n,

“Sadat tagu'n sabali't bagbaga dan mangibagaok

sidat tagu utdat piyaoka ibaga kan dida yoong ulay nu donglon da dit sabali'n bagbaga, sissiya kampaya adi da ud sakon donglon, kanan ud Apu."

²² Nu siyadi, kaawatan un sat kaboolan un mambagbaga si sabali'n bagbaga'n adi naadal, mampoo'y un mangilasinan dan bokona manuttuwa. Ot sadin kaboolana mangibaga't dan paibagan Apudyus, mampooya mangilasinan dan manuttuwa.

²³ Isunga nu manggimung kayu ta osaosa mambagbaga si sabali'n bagbaga un adi maaw-awatan ta awad adi manuttuwa'n ummoy nakagimung kan dikayu, adi pay an kanana un nangkatinggang kayu? ²⁴ Yoong nu sat paibagan Apudyus dit babagbagaon yu un losan nu manggimung kayu ta awad adi manuttuwa'n ummoy mandon-gol, maawatana un gumabasul ot masomsomok na dat losana kingkingwa na gapu't dan losana maibaga. ²⁵ Maukal dat losana maisusulluk sit somsomok na kad adina masulit mandadaoli ot dayawona't Apudyus ot kanana'n, "Tuttuwa'n annat si Apudyus kan dikayu."

Masapula Naulnus Din Gimung

²⁶ Sat piyaoka ugudon susunud, nu manggimung kayu kama't tu nat koon yu. Awad mangkanta, awad mantudtudu't ugud Apudyus, awad mangibaga si ngadan na mana paibagan Apudyus kan siya, awad man-ugud si bagbaga'n adi naadal kan awad pay mangilawlawag sidadin imbagaa na. Losana koon yu, masapula mambanag si gumilogan di pammatin dat losana manuttuwa. ²⁷ Nu awad da ud mambagbaga't

sabali'n bagbaga'n adi da inadal umanayon nat duwa onnu tulu un masongsongwat. Ot masapula awad osa't mangilawlawag sidan ibaga da. ²⁸ Yoong nu naid mabalina mangilawlawag, guminok dit mambagbaga't sabali'n bagbaga ta dida pay lawan kan Apudyus ud mambagbaga. ²⁹ Nu maipanggop sidan mangibaga't dat paibagan Apudyus, duwa onnu tulu dan masongsongwat. Ot sadat udum, donglon da ot usigon da dat ibagbaga da. ³⁰ Yoong nu awad paibagan Apudyus sit osa't dat kaaduwan, masapula manillong dit mambagbagbaga ta maisongwat dit osa un mangibaga't dat paibagan Apudyus. ³¹ Losan dat awad si ibaga masongsongwat da un mambagbaga dalapnu matigammuwan dan losan dan paibagan Apudyus kan dalapnu mapabos-ol nat somsomok yu un losan. ³² Ta sat tagun naitdan si kaboolana mangibaga utdan paibagan Apudyus, kalobbongana un iyillong dit mampalawagana nu awad osa't maisongwata mamalawag. ³³ Ta si Apudyus piyaona nu naulnus taku un bokona nagulu.

Kama't dat makmakwa utdat losana gimung dat tagun Apudyus, ³⁴ masapula giginnok dan babai nu manggimung kayu. Adida mapalubusan un man-ugud nu adi paiyapuwan da utdan lalaki ta siya'd kanan dit lintog Apudyus. ³⁵ Nu awad piyaon da un imuson, asida okyan imuson sidat asawa da nu inggaw da utdit bolo'y da. Ta naalas nu mambagbaga dat babai utdit timpu'n manggimungan yu.

³⁶ Donglon yu tu ta bokona dikayu'd nanlig-

watan dit ugud Apudyus. Bokona dikayu'l lawa pay dit naipatigammuwana. ³⁷ Nu awad mangipagalup sit long-ag na un osa'n propetan Apudyus onnu awad intod Ispiritu Santu un kaboolana, masapula bigbigona un bilin Apu Jesus datu un insulat ku. ³⁸ Yoong nu adina bigbigon, adiyu pay bigbigon diya tagu.

³⁹ Isunga susunud, sad gutagutan yu din mangibaga't dan paibagan Apudyus yoong adiyu palitan dan man-ugud si sabali'n bagbaga'n adi naadal. ⁴⁰ Yoong masapula kustu kan naulnus dan mamangwa yu.

15

Sat Ummungan Kristu Kan Katoy

¹ Susunuda manuttuwa, piyaoek pasomsomok kan dikayu dit nabalu'n damaga intudtuduk kan dikayu't dit. Tinuttuwa yu diya damag ot siya'd naisaadan dinat pammati yu. ² Siyadi ud nabalu'n damaga mataguwan yu nu adiyu lipsutana tuttuwaon, malaksig nu bokona tuttuwa dit nanuttuwaan yu utdit.

³ Intudtuduk kan dikayu dit naitudtudu pay kan sakon un siya'd kapotgana matigammuwani yu. Sadiya tudtudu: natoy si Kristu dalapnu mapakawan dat basul taku un siya'd kanan dit naikanglita ugud Apudyus. ⁴ Nailbon ot ummungan sidit maikatlu un algaw un siya'd kanan payyan dit naikanglita ugud Apudyus. ⁵ Ot nampaila kan Pedro asina utdat kagwampulu't duwa'n apostoles na. ⁶ Asina payyan nampaila't dat nasuluka limanggasuta buyut na. Natoyon dat udum

yoong matattagu payyan dat kaaduwān kan dida.
⁷ Nampaila pay kan Santiago asina nampaila ut-dat losana apostoles na.

⁸ Ot sakon ud anungusa nampail-anā ot nanuttuwaak kan siya yoong alig ku ud abenga naiyanak sit timpu'n bokona manamnama'n maiyanak. ⁹ Ta sakon kadobaan sidat apostoles na. Bokona lobbong ku un mangadan si apostolesta utdit daan ku payyan manuttuwa, pinalpaligat ku dat tagun Apudyus. ¹⁰ Yoong gapu't dit kaasin Apudyus kan sakon, nambalinak si apostoles. Ot bokona kaynga dit ingkaasin Apudyus kan sakon ta amo impapatik dit nantalibasu nu sadat udum. Yoong bokona bukud ku un kaboolan nu adi gapu't dit tulung kan kaasin Apudyus. ¹¹ Isunga nu maipanggop sit nabalu'n damag, sakon man onnu sadat uduma apostoles dit nangitutdudu nampapada dit itudtudu mi ot siya'd tinuttuwa yu.

Sat Mapaungalan Taku

¹² Naitudtudu kan dikayu un napaungal si Kristu yoong apay un kanan dan udum kan dikayu un bokona mapaungal dat natoy nu? ¹³ Nu bokona mapaungal dadit natoy, adi pay bokona napaungal si Kristu? ¹⁴ Ot nu bokona napaungal si Kristu, adi pay naid selbi naon dat intudtudu mi? Padana pay un naid selbin nat pammati yu. ¹⁵ Nu tuttuwa di, adi pay tuli dat ibagbaga mi maipanggop kan Apudyus ta ibagbaga mi un pinaungal na ut Kristu? ¹⁶ Ta nu bokona mapaungal dat natoy, bokona napaungal si Kristu. ¹⁷ Nu bokona napaungal si Kristu naid selbin dinat pammati

yu ot bokona napakawan dat basul yu payyan.
¹⁸ Padana pay un bokonona umungal dat natoy-on manuttuwa kan Kristu. ¹⁹ Ot nu sat nanam-on taku'n mangkapiyaan taku'n manuttuwa kan Kristu mangkigad da ullawa uttun katattagu taku un naidon nanam-on nu matoy taku, ditaku'n manuttuwa nat talona kakkaasi utdan losana tagu.

²⁰ Yoong satu'd katuttuwaana: Napaungal si Kristu kan katoy. Siya'd damu'n napaungal un mangipanoknop un umungal dat losana matoy. ²¹ Ta gapu't dit nambasulan Adan, nambanaga matoy dan losana tagu. Ot padana pay un gapu't dit napaungalan Kristu mapaungal pay dan losana matoy. ²² Isunga matoy dat losana tagu gaputa kaganakan Adan dida. Padana paya umungal dat natoy gaputa naidagamung da kan Kristu. ²³ Yoong awad timpun naikoddonga mapaungal dat natoy. Ot si Kristu ud ummuna'n napaungal. Asida maitung-ud dat losana tagu na un mapaungal nu dumatong dit al-algawa dumakngana'n obos. ²⁴ Magangput kad di, mangkigadon tun lubung. Kad man-apu si Kristu ot abakona dan losana kabusul na un awad si kalintogan onnu pannakabalin un mangiyapu. Asinaon ipulang kan Apudyus un Ama na dit kalintogana mangiyapu. ²⁵ Ta siya'd somsomok Apudyus un masapula man-apu si Kristu inggana't abakona'n losan dat kabusul na. ²⁶ Sat maudi'n kabusul na un yam-anona, katoy. ²⁷ Ta kanan dit naikanglita ugud Apudyus un, "Paiyapun Apudyus kan Kristu dan losana banag." Ot gaputa si Apudyus dit nangibaga kan Kristu un mangiyapu kaawatan un bokona maidagamung si Apudyus sidat losana

iyapuan Kristu. ²⁸ Ot nu magangputa paiyapun Apudyus kan Kristu un Anak na da'l losana banag, paiyapu payon si Kristu kan Apudyus dalapnu si Apudyus un nangigga kan Kristu un mangiyapu, siya'd gattoka kangattuwana mangiyapu utdan losan.

²⁹ Sinsadin, ulinok dit maipanggop sit mapauenggalan dat natoy. Apay un paibunyagan yu dan natoy sidan natagu? Nu tuttuwa'n bokona mapauenggal dat natoy, koon yu dida'n paibunyagan payyan nu? ³⁰ Nu tuttuwa'n bokona mapauenggal dat natoy, sin dit koon mi'l lawan umoy ibados tun angos mi un umoy manudtudu? ³¹ Susunud, inalgaw un sasangnguwok tun katoy ku. Ibagak tu ta tuttuwa'n itaktakkal ku dit manuttuaan yu kan Jesu Kristu un Apu taku. ³² Yoong nu bokona mapauenggal dat natoy, ngadan nat maganab ku utdit napalpaligatak sin Efeso un kamaak si dinalup di sumalona ayam sit ligat ku? Adi un-unnaya lawaon din kanan da un, "Mangamangan taku kan man-iinum taku, ta matoy taku kada lawa nu bigat."

³³ Yoong adi kayu paallilaw ta tuttuwa din uuggudon da un, "Nu makabulbulun ta utdan nadadaga bulbulun maalisan ta utdan nadadaga ugali." ³⁴ Manggodngon yu danat somsomok yu ot adi kayuwon mambasubasul. Ibagak tu dalapnu mambain kayu okyan ta annat da kan dikayu'd adi manigammu kan Apudyus.

*San Long-ag Un Mapauenggal kan Katoy
(2 Corinto 5:1-5)*

³⁵ Mabalina awad da ud mangimus un, “Inona’n mapaungal dat natoy? Kamaan dit long-ag da?”

³⁶ Tinitingang nata imus. Adiyu kad tigammu un sat buko_{la} maimula mal_{bog} yan asina tumubu?

³⁷ Ot sadiya buko_{la} maimula bokona siya dit kustu un ilan dit mul_a un tumubu ta buko_{la} lawa, mabalina pagoy onnu uduma bukol. ³⁸ Ot si Apudyus ud mampatubu dalapnu mambalin sit kalasin di mula un intuding na ta kada kalasin di bukol tumubu utdit mulan kalasi na.

³⁹ Padana pay un bokona nampapada dat long-ag dat losana umangoangos. Sat long-ag di tagu, ayam, sissiwit kan dat lamos nansasabali da.

⁴⁰ Naisabali dan inggaw langit sidan inggaw situn pita isunga nansasabali pay din kinabalbalu da. ⁴¹ Sabali din dolang din init sidin solag din bulan. Sabali pay din pilit dan bituwon ot ulay dan bituwon nansasabali din pilit da.

⁴² Padana pay un sat long-aga matoy sabali’t din long-aga mapaungal. Ta sat long-aga mailbon mal_{bog} yoong sat mapaungala long-ag adinaon mal_{bog}. ⁴³ Sat long-aga mailbon laweng dit ila na kan naid bilog na. Yoong sat long-aga paungalon Apudyus nababalalu kan nabilog.

⁴⁴ Sat long-aga mailbon, maiyannatup situn pita. Ot sat mapaungala long-ag maiyannatup sin langit. Ot nu awad long-ag un maiyannatup situn pita, awad pay long-ag un maiyannatup sin langit.

⁴⁵ Ta kanan dit ugud Apudyus un, “Sat ummuna’n tagu un si Adan, napaloswa un naitdan si angos dalapnu matagu uttun pita.” Yoong si Kristu un mauguda maudi’n Adan, siya’d mangtod si mataguwan taku si inggaingga dalapnu matagu

taku't din langit. ⁴⁶ Bokona sadit mataguwana maiyannatup sin langit dit ummuna'n naitod nu adi sat mataguwana maiyannatup situn pita. Asina maisukat dit mataguwana maiyannatup sin langit. ⁴⁷ Sat ummuna'n Adan, nakwa dit long-ag na ut gabun di pita. Ot sat maikagwa'n Adan un si Kristu, nanligwat langit. ⁴⁸ Gaputa kaganakan ditaku kan Adan, maipada tun long-ag taku kan siya'n maiyannatup situn pita. Padana pay un losana maiyossaan kan Kristu, maitdan pay si long-aga maiyannatup sin langit. ⁴⁹ Satun long-ag taku't tun satun kapadan dit long-ag Adan un nanligwat si pita. Ot nu dumtong dit timpu na maipada pay tun long-ag taku kan Kristu un nanligwat langit.

⁵⁰ San piyaoka ibaga susunud, sat long-aga awad si dala matoy ot adina mabalin un maidagamung sin man-apuwan Apudyus. Ta sat long-aga matoy adina mabalin un maidagamung sit long-aga adi matoy si inggaingga.

⁵¹ Donglon yu ta ibagak kan dikayu tun nailimod sidit. Bokona matoy taku'n losan yoong losan taku'n maobos ⁵² si singkispayana lawa. Ta nu guminga dit maudi'n tangguyub kaklakaklata ma-paungal dat natoy un naitdan daon si long-aga adi matoy. Ot sadan matattaguwan, kaklakaklat pay un mabaliwan dit long-ag da si long-aga adi matoy. ⁵³ Ta satun long-ag taku matoy ya mal**bog** siya'd gapuna un masapula masukatan si long-aga adi matoy kan adi mal**bog**. ⁵⁴ Ot nu masukatanon tu un long-ag taku'n matoy ya mal**bog** si long-aga adiyon matoy ya adiyon mal**bog**, matungpal

payon dit ugud Apudyus un kanana'n, "Naabakon si katoy si inggaingga."

⁵⁵ Isunga mabalina kanan dat tagu un, "Katoy kawad dit mangabak nu? Sin kawad dit pannakabalin nu un mampaligat?"

⁵⁶ Ta sat kumimutan di tagu'n matoy, gapu't basula. Ot sat mangtod si pannakabalin di basul, sat lintog. ⁵⁷ Yoong manyaman taku kan Apudyus ta naidon pannakabalin katoy kan ditaku gapu't dit kingwan Apu Jesu Kristu.

⁵⁸ Isunga potgoka susunuda manuttuwa, ituluy yu un manuttuwa kan adi kayu paallilaw sidan bokobokona tudtudu. Ipangog yu un mangkokwa utdit piyaon Apudyus ipakwa kan dikayu ta tigammu yu un bokona masayang nat manselbiyan yu kan siya.

16

Sat Maipanggop Sit Maulupa Maitulung Sidan iJerusalem

¹ Nu maipanggop sit ulup yu un itulung sidat tagun Apudyus ud Jerusalem, padaon yu dit imbagaka koon dadit manuttuwa't din Galacia. ² Kada Duminggu osaosa kan dikayu mangiwalin si pilak si iyulup na sigun sit kaboolana'n maitod dalapnu adi kayuwon umuluulup nu dumatongak. ³ Mamili kayu't dan matalgod yu ta nu dumatongak ibaun ku dida'd Jerusalem un umoy mangiyoy sidat ulup yu. Mangipaw-itak si sulata mangitigtigammu kan dida. ⁴ Ot nu kasapulana umoyak, mambululun kamiyon.

Sat Panggop Pablo

⁵ Panggop ku un mangoy sidin probinsiya'd Macedonia ta ilak yan dat manuttuwa't di asiyak umoy sinat. ⁶ Ot mabalina masulitak kan dikayu, tuwanot nu inggana't masungputan di kukummogan dalapnu masalakan yu ud sakon sin manlakkataka umoy si singngadan na mana umoyak. ⁷ Siya'd gapuna un adiyak yan umoy kan dikayu ta adik piyaona manlausaka lawa. Piyaoka masulitaka inggaw kan dikayu nu ipalubus Apu.

⁸ Inggawak yan situn Efeso inggana't magangput dit Piyestan di Pentecostes. ⁹ Ta ulay adu'n manlaweng kan sakon situ, adu ud gundaiway ku un mantutdudu.

¹⁰ Nu dumatong si Timoteo utnat, ilan yu ta maid umgonana ta siya'd osa'n manselselbi kan Apu taku un padak. ¹¹ Adiyu mandingwanan nu adi sałakan yuwot dalapnu kapkapiya dit somsomok na un mangulin situ ta uuwayok dida utdat susunud.

¹² Nu maipanggop kan sunuda Apolos, kingwak dit kaboolaka mangawis kan siya'n maibulun sidan uduma susunuda umoy gumiling kan dikayu yoong ummadina ta asina umoy nu awad timpu na.

Sat Anungus Di Sulat

¹³ Mansiput kayu! Masapula napasnok kan nabilog nat pammati yu. Masapula natulod kayu. ¹⁴ Ipaila yu nat mampipiya yu utdan losana koon yu.

¹⁵ Tigammu yu un sada Estefanas un simbalyan dida ud ummuna'n nanuttuwa utnat probinsiya'd Acaya ot manipud sit nanuttuwaan da impangan-gog daona nanselbi't dan tagun Apudyus. Ot

pangngaasiyu susunud, ¹⁶ ta paiyapu kayu't dan kama't datu un tagu kan losana tagu'n manselbi kan tumulung sit talibasun Apudyus.

¹⁷ Naanggomak ta dummatong da Estefanas, Fortunato kan da Acaico. Ta gapu kan dida nakaanan dit domdom ku kan dikayu. ¹⁸ Pinapiya da dit angos ku un kama't dit nampapapiya da't dit angos yu utdit dummatong da kan dikayu. Lobbong na un mabigbig dan tagu'n kakamma kan dida.

¹⁹ Mampakumusta da'l losana manuttuwa uttun Asia. Ulay da Akila kan Priscila un man-asawa kan sadat losana manuttuwa un manggimngimung sin boloy da, mampakumusta da kan dikayu'n losana susunuda naidagamung kan Kristu. ²⁰ Mampakumusta pay da'l losana susunud situn Efeso. Ot nu man-aabat kayu ipaila yu dit man-iinnanggoman yu.

²¹ Sakonon ud mismu'n mangikanglit situ'n pakumustak.

²² Mailiwan nat singngadan na mana adi mamippiya kan Apu Jesu Kristu. Dumatong kaon Apu.

²³ Iluwaluk ta kaasiyan dikayu kan Apu Jesus.

²⁴ Iluwaluk ta magikna yu tun mampipiyak kan dikayu gapu't naidagamungan taku kan Apu Jesu Kristu. Amen.

Ugud apudyus = Ti baro tulag New Testament in Kalinga, Limos

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Limos Kalinga (Kalinga, Limos)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kalinga, Limos

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

liv

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
51cedb11-17ce-5acb-99f5-9c08ef8013c0